

8. Хан Ш. Д. Роль культурного интеллекта в современном глобальном мире // Философская мысль. 2020. № 10. С.17–29. DOI: 10.25136/2409-8728.2020.10.34088; URL: [https:// nbpublish.com/ library_read_article.php?id=34088](https://nbpublish.com/library_read_article.php?id=34088)
9. Хачикян Е. И., Гурова Е. В. Культурные ценности будущего специалиста в рамках образовательного пространства вуза // Вестник образовательного консорциума Среднерусский университет. Серия: Гуманитарные науки. 2021. № 17. С. 37–38.
10. Эрли К., Мосаковски Э. Культурная компетентность // HarvardBusinessReview. Россия. 2004. № 2. С. 15–19.
11. Earley P. C., Peterson R. S. The elusive cultural chameleon: Cultural intelligence as a new approach to intercultural training for the global manager // Academy of Management Learning & Education. 2004. Т. 3. № 1. С. 100–115. 110 Вестник мгну серия «естественные науки»
12. Earley P. C. Redefining interactions across cultures and organizations: Moving forward with cultural intelligence // Research in organizational behavior. 2002. Vol. 24. P. 271–299.
13. Kirschner P. A., van Merriënboer J. J. G. Do learners really know best? Urban legends in education // Educational psychologist. 2013. Vol. 48. № 3. P. 169–183.
14. Livermore D. Leading with cultural intelligence: The new secret to success. AMACOM Div American Mgmt Assn, 2009.

12. O‘QUV JARAYONIDA RAQAMLI VA INNOVATION TEKNOLOGIYALARNI JORIY ETISH ORQALI TALABALAR KASBIY BILIMLARINI OSHIRISH YO‘LLARI

Oqila Ortiqboyeva

O‘zbekiston davlat san’at va madaniyat institute 4-bosqich talabasi

Annotatsiya: Ushbu maqolamning qisqacha mazmuni shundan iboratki, bugungi zamonaviy mehnat bozorida raqobatbardosh bo‘la oladigan malakali kadrlarni

tayyorlash jarayonida raqamli va innovatsion texnologiyalarning tutgan ahamiyati haqida o'z fikr va mulohazalarim keltirib o'tilgan.

Kalit so'zlar: Raqamli texnologiyalar, innovatsiya, zamonaviy mehnat bozori, gadjetlar, start-up loyihalar, "blended learning", axborot texnologiyalari.

ПУТИ ПОВЫШЕНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ ЗНАНИЙ СТУДЕНТОВ ПУТЕМ ВНЕДРЕНИЯ ЦИФРОВЫХ И ИННОВАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЙ ПРОЦЕСС

Акила Артикбоева

Студентка 4 курса Государственного института искусства и культуры
Узбекистана.

Аннотация: Краткое содержание данной статьи заключается в том, что в данной статье изложены мысли и мнения о значении цифровых и инновационных технологий в процессе подготовки квалифицированных кадров, способных быть конкурентоспособными на современном, престижном рынке труда.

Ключевые слова: цифровые технологии, инновация, современный рынок труда, гаджеты, стартап-проекты, развитие, «смешанное обучение», информационные технологии.

WAYS TO INCREASE PROFESSIONAL KNOWLEDGE OF STUDENTS BY INTRODUCING DIGITAL AND INNOVATIVE TECHNOLOGIES INTO THE EDUCATIONAL PROCESS

Akila Artikboeva

4th year student at the State Institute of Art and Culture of Uzbekistan.

Abstract: The summary of this article is that I present my thoughts and opinions about the importance of digital and innovative technologies in the process of training qualified personnel who can be competitive in today's modern labor market.

Key words: Digital technologies, innovation, modern labor market, gadgets, start-up projects, "blended learning", information technologies.

“Taraqqiyotga erishish uchun raqamli bilimlar va zamonaviy axborot texnologiyalarini egallashimiz zarur va shart. Bu bizga yuksalishning eng qisqa yo‘lidan boorish imkoniyatini beradi. Zero, bugun dunyoda barcha sohalarga axborot texnologiyalari chuqur kirib bormoqda.”

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti

Shavkat Mirziyoyev

Bugungi rivojlanib borayotgan bir zamonda “raqamli texnologiyalar”, “innovatsiya”, “innovatsion” kabi bir qancha so‘zlar barcha soha vakillari o‘rtasida ommalashganiga guvoh bo‘lishimiz mumkin. Ayni damdagi zamonaviy mehnat bozori o‘z sohasi bo‘yicha yuqori saviyaga ega malakali kadrlar tayyorlash zaruriyatini yuzaga keltirdi. Ta’lim jarayonida raqamli texnologiyalarni rivojlantirish bugungi kunda kasbiy ta’limda yetakchi bo‘lib, bu tahsil oluvchi barcha yoshlarni malakali kadr sifatida tarbiyalashga katta yordam beradi. Shu sababli, ayni vaqtda ushbu terminlar ta’lim tizimida ham o‘z o‘rniga ega. Shuni aytish joizki, o‘quv jarayoniga raqamli va innovatsion texnologiyalarning kirib kelishi dars sifatini yanada oshirishga hamda internet tarmog‘i orqali eng yangi sara ma’lumotlarni topishga zamin yaratmoqda. O‘zimizga to‘xtaladigan bo‘lsak, oliy ta’lim muassasasalari talabalarini kasbga bo‘lgan ma’lumot va qiziqishini yanada oshirishga xizmat qilib kelmoqda. Shu sababli ham jamiyatda raqamli texnologiyalarning ahamiyati tobora ortib bormoqda. Ta’limning texnologik yaxshilanishi biz – talabalar hayotini osonlashtirdi. Bugungi kunda qalam va qog‘ozdan foydalanish o‘rniga taqdimotlar va loyihalarni yaratish uchun turli xil dasturiy ta’minot va vositalardan foydalanib, bir qancha soha uchun foyda keltiruvchi start-up loyihalarni ham tayyorlab, amalda qo‘llanilyapti. O‘zimizga kerakli bo‘lgan ma’lumotlarni gadjetlari orqali bevosita internet tarmog‘idan ko‘rib yoki bir vaqtning o‘zida ikkita va undan ortiq oliy o‘quv yurtlarida ta’lim olish imkoniyati yaratilyapti. Ta’lim jarayonida nafaqat talaba yoshlarni, balki barcha tahsil oluvchilarning bilim darajasini yuqori sifatga olib chiqish uchun noan’anaviy shakldan foydalanishga to‘g‘ri kelyapti. Sababi aynan noan’anaviy o‘qitish tizimida raqamli va innovatsion texnologiyalar bilan ta’lim oluvchi berilayotgan yangi bilimlarni tez va tushunarli

qabul qilyapti. Global miqyosda gapiradigan bo'lsak, ta'lim sohasida ko'plab o'zgarishlar ro'y bermoqda. Interfaol texnologiyalar ilgari o'qituvchilar tomonidan o'quv faoliyatida o'qitish usuli sifatida faol foydalanilgan. Endilikda innovatsion raqamli va axborot texnologiyalari ta'lim jarayonining barcha ishtirokchilari uchun katta imkoniyatlar ochmoqda. Axborot texnologiyalari va ta'limning uyg'unligi inson uchun ko'plab muhim muammolarni hal qilish imkoniyatini ochib beradi. Ta'lim jarayoniga raqamli texnologiyalar va zamonaviy usullarni joriy etish bo'yicha quyidagi tadbirlar amalga oshiriladi:

- Raqamli iqtisodiyot uchun yuqori malakali muhandis-texnik kadrlar tayyorlash tizimini tashkil etish;

- Zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va ta'lim texnologiyalarining mustahkam integratsiyasini ta'minlash, bu borada pedagog kadrlarning kasbiy mahoratini uzluksiz rivojlantirib borish uchun qo'shimcha sharoitlar yaratish;

- Ta'lim jarayonlarini raqamli texnologiyalar asosida individuallashtirish, masofaviy ta'lim xizmatlarini rivojlantirish, vebinar, onlayn, "blended learning", "flipped classroom" texnologiyalarini amaliyotga keng joriy etish;

Yuqoridagi tushunchalarga ta'rif berib ketadigan bo'lsak, "blended learning" atamasi Deklan Bern ta'riflaganidek: "Ushbu ta'lim turi boy pedagogic tajribadan samarali foydalanishga qaratilgan. Bunday yondashuv axborotni turli uslubiyotlardan foydalangan holda axborotni yetkazib berishdan iborat. Ushbu yondashuvning afzallik tomonlariga keladigan bo'lsak, onlayn usulda o'quvchi istagan manbasidan foydalanishi, onlayn kutubxonalar tashkil etilishi, kam xarajat qilgan holda yuqori samaraga erishishni ko'zda tutish mumkin. Bu esa tahsil oluvchilarni kelayotgan yangi axborotlarni qabul qilishda charchatmaydi, balki o'qishga bo'lgan motivlarini oshiradi. Ikkinchi terminga ya'ni "flipped classroom"ga to'xtaladigan bo'lsak, an'anaviy hamda masofaviy ta'limni o'z ichiga olgan atama to'g'ridan to'g'ri tarjima qilinsa teskari sinf texnologiyasini anglatadi. Ushbu texnologiya TOP-1000 reytingdagi universitetlar tomonidan foydalanib, yuqori natijalarni ko'rsatib kelmoqda. Bunda talabalar darslarni

qiziqish bilan, darsdan keying uy vazifalarini vijdonan bajarishlari hamda muhokama va munozaralarda faol ishtiroki kuzatilgan.

- Zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari asosida masofaviy ta'lim dasturlarini tashkil etish;

Shuni aytib o'tish joizki, bugungi kunda masofaviy ta'lim dasturini joriy etishning bir qancha afzallik tomonlarini ko'rib chiqish mumkin. Masalan, dunyoning istalgan chekkasidan turib, kelayotgan barcha yangi xabarlarni qabul qilish imkoniyatiga ega bo'lish mumkin. Masofaviy ya'ni ommalashgan til bilan aytganda onlayn ta'limning yana bir ustun jihati shundan iboratki, bunda talaba ham ishlab, ham kunning istalgan qismida o'ziga kerakli bo'lgan nazariy bilimlarni olish imkoniyatiga ega bo'ladi, bu esa olingan bilimlarni amaliyotda qo'llay olish imkoniyatiga keng yo'l ochib beradi.

- Milliy elektron ta'lim resurslari yaratilishini jadallashtirish, xorijiy elektron ta'lim resurslarini tarjima qilish ishlarini tashkil etish, ta'lim jarayonida elektron resurslar salmog'ini bosqichma-bosqich oshirib borish, elektron o'quv adabiyotlar yaratish, ularni mobil qurilmalarga yuklab olish maqsadida kutubxonalarda QR-kod yordamida elektron resurslar haqidagi axborotlarni joylashtirish tizimini yaratish;

Bilamizki, talaba yoshlarimiz bugungi kunda bir qancha zamonaviy gadjetlardan keng foydalanib kelmoqda. O'zining ilmiy salohiyatini rivojlantirishda o'z sohasi yuzasidan mustaqil ravishda talabalarning olib borayotgan ilmiy ishlariga bir qancha sohaga oid kitoblar kerak, albatta. Ammo bugungi jadal rivojlanib borayotgan bu olamda kerakli kitoblarni izlash uchun kutubxonalarga tashrif uyushtirish biroz qiyin. Yoki bo'lmasam, kitob tanqisligi, istalgan joyva istalgan vaqtda uning mutolaasi uchun vaziyatning to'g'ri kelmasligi kabi bir qancha muammolarga milliy elektron kutubxona yechim topadi. Uni istalgan vaqtda, istalgan joyda, hattoki, biron-bir ish bilan mashg'ul bo'lgan vaqtda ham audio sifatida tinglash mumkin.

- Oliy ta'lim muassasasining konferensiya materiallari, bitiruv-malakaviy ishlar, magistrlik va doktorlik dissertatsiyalaridan iborat ilmiy-texnik ma'lumotlar

elektron bazasini yaratish, kelgusidagi ilmiy-texnik ma'lumotlar yangiligini ta'minlash maqsadida antiplagiat tizimidan foydalanishni keng joriy etish;

- Ta'lim yo'nalishlari va mutaxassisliklarining o'ziga xosligidan kelib chiqib, ta'lim jarayonida xalqaro miqyosda keng qo'llaniladigan zamonaviy dasturiy mahsulotlardan foydalanishni rivojlantirish;

- Oliy ta'lim muassasalari pedagog xodimlari, bakalavriat, magistratura talabalari va doktorantlariga oid ma'lumotlarni o'zida aks ettiruvchi va muntazam yangilanib boruvchi elektron baza (Student Record System) yuritilishini yo'lga qo'yish asosida uning milliy tizimini yaratish.

Xulosa o'rnida shuni aytib o'tish kerakki, bugungi virtual olamdagi yoshlarning qiziqishlarini an'anaviy shakldagi texnologiyalar bilan qondirish mushkul ish bo'lib qolmoqda. Shu sababli maktab va oliy ta'lim muassasalarida innovatsion texnologiyalarni joriy etish yo'lga qo'yilgan. Bolada yoshligidan mana shunday texnologiyalardan foydalanib, kelajakda kasb tanlashiga qiynalmasligi, kreativlikni shakllantirish, zamon bilan hamnafas bo'lish kabilarni shakllantirish mumkin. IT - sohasi ayni damda jadal rivojlanib kelayotgan sohalar atoriga qo'shildi desak mubolag'a bo'lmaydi. Aynan bu sohada faoliyat ko'rsatayotgan soha vakillariga keng imkoniyatlar yaratib berildi. Joriy yildan bizlarga – ayollarga Zulfiya nomidagi davlat mukofoti yo'nalishlari ta'lim, fan, adabiyot, madaniyat, san'at, sport va jamoatchilik qatoriga axborot texnologiyalari ham qo'shildi, bu ham biz uchun juda katta imkoniyatlar eshigini ochib beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi "2022-2026-yillarga mo'ljallangan yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi PF-60-son Farmoni.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning 2020-yil 24-yanvarda Oliy majlisga yo'llagan murojaatnomasi.

3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “O‘zbekistonning yangi taraqqiyot davrida ta’lim-tarbiya va ilm-fan sohalarini rivojlantirish chora tadbirlari” to‘g‘risidagi farmoni.2020.
4. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 1999-yil 10-iyundagi “Zulfiya nomidagi davlat mukofotini ta’sis etish bo‘yicha takliflarni qo‘llab-quvvatlash to‘g‘risida”gi PF-2326-son Farmoni.
5. Akramovich N. A. The priority of using innovative technologies in the agricultural education system //Journal of Academic Research and Trends in Educational Sciences. – 2022. – T. 1. –№. 10. – C. 185-191.
6. www.ziynet.uz
7. www.advance-he.ac.uk
8. www.lex.uz

THE INFLUENCE OF MUSIC ON THE HUMAN MIND

Jumanazarov Zohidjon Eldor o‘g‘li

2-nd course student of Uzbekistan State Institute of Arts and Culture

Winner of the National Award “Stars of New Uzbekistan”

Project Manager of the International Teachers Association

Member of the International Association of Outsourcing Professionals

Author of “Sociology of Management”, “Art Management” and

“Ethical Leadership” Phone: +998 94 043 22 85

E-mail: zohidjonjumanazarov5@gmail.com

SagdullayevAbdulloh Sayfulla o‘g‘li

1-st course student of Uzbekistan State Institute of Arts and Culture

Phone: +998 33 536 15 05

E-mail: abdullohsagdullayev4@gmail.com

Abstract: Music, a universal form of human expression, profoundly affects the human mind. This article explores the scientific understanding of how music influences cognitive processes, emotional responses and neurological structures. We review